τοῦτο χαίρομαι, ποὺ ἐλπίζω ν' ἀξιωθῶ κ' ἐγὼ μιὰ μέρα νὰ διδάξω καὶ νὰ μορφώσω μιὰ γενεὰ στὸ «Νέο Σκολειὸ» μὲ τὰ βιβλία, ποὺ ἐφαντάστηκε κ' ἐπόθησε γιὰ τὰ Ἑλληνόπουλα ὁ σεβαστός μου φίλος κ. Φωτιάδης.

Κέρκυρα 22 Ὀχτώβρη 1908

ΗΛΙΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΚΟΡΕΣ

(Achille Millien)

Τρεῖς κόρες πήγαιναν στρατί, στρατὶ χεροπιαστά.
Ἔσβυνε ἡ μέρα κ' ἔτρεμε τὸ φῶς τοῦ ἀποσπερίτη...
Πρόβαινε ἡ μιὰ καὶ τόνιζε τραγούδια χαρωπά,
Ἡ δεύτερη ὠνειρεύονταν, καὶ στέναζεν ἡ τρίτη.

Ἡ πρώτη ρώτησε: «Ἀδερφές, τί νᾶν' ἡ ἀγάπη, τί;
—Δὲν ξέρω, εἶπεν ἡ δεύτερη, μὰ κάπου εἶδα γραμμένο
Χωρὶς ἀγάπη μιὰ καρδιὰ νὰ ζήσῃ δὲν μπορεῖ.
—Ἐγὼ τὸ ξέρω, ἀπάντησεν ἡ τρίτη, καὶ πεθαίνω!»

Γενέβη. Μάρτης 1908.

ΤΟ ΧΑΙΡΕ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Τοῦ φίλου Βίχτωρα Ζήνωνα

Χαῖρε Ζωή, ποὺ πρόβαλες πάνου ἀπ' τὸ μέγα μνῆμα!
Ρσδογελάσαν οἱ οὐρανοὶ κι' ἀντήχησε τὸ κῦμα
Κι' ἀσημολάμψαν οἱ ἀλπικὲς κορφές! Μι' ἀνατριχίλα
Γλυστράει ἀπ' τὰ λεβέντικα τοῦ πλάτανου τὰ φύλλα,
Χύνεται πλούσιος ὁ χυμὸς κι' ὁρμάει λευκὸ τὸ γάλα
Κ' ἔγεινε νεροπόταμο καὶ πῆρε δρόμο ἡ στάλα.
Μέσ' στὰ βαθειὰ μεσάνυχτα, τὸ κάθε πλάσμα δίνει
Τὰ χέρια του τἀλλόκοτα, στὴ νύχτια τὴ γαλήνη,
Κ' ἕνα χορὸν ἀρχίζουνε, κ' ἕνα τραγοῦδι λένε . . .
Κι' ὅσοι ἀγαποὶ διαβαίνουνε γροικοῦνε το καὶ κλαῖνε!

Μόναχο. Ἀλωνάρης 1908

ΛΕΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΡΑΜΑΤΑ

1—ΖΩΝΤΑΝΟΙ ΚΑΙ ΠΕΘΑΜΕΝΟΙ
2—Ο ΑΣΩΤΟΣ
3—ΟΙ ΑΛΥΣΙΔΕΣ

Πουλιοῦνται στὸ γραφεῖο τοῦ Νουμᾶ 4 δραχμὲς τὰ τρία. Μοναχὰ οἱ «Ἀλυσίδες», **τρεῖς** *δραχμές. Στὶς ἐπαρχίες καὶ στὸ ἐξωτερικὸ στέλνουνται δίχως παραπανιστὸ ἔξοδο γιὰ τὰ ταχυδρομικά.*

Ο "ΝΟΥΜΑΣ,,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα Δρ. 5.— Γιὰ τὶς Ἐπαρχίες δρ. 7
Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 10.

Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τρίμηνες (2 δρ. τὴν τριμηνία) συντρομές.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς ἂ δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συντρομή του.

10 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιόσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἐθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιόδρομου (Ἀκαδημία), Βουλή, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδερόδρομου Ὁμόνοια), στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἑστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλή).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Τὰ ὑγειονομικὰ χάλια.—Μιὰ φωτισμένη γνώμη γιὰ τὸ Ὠδεῖο μας. — Οἱ διαολοχωρῆτες.—Δημοτικιστικὸ Κέντρο.

Ο ΥΓΕΙΟΝΟΜΟΣ τοῦ Πειραιῶς ζητοῦσε 150 δραχμὲς ξεκομένα ἀπὸ κάθε φορτωτὴ (κινέζικα. θαρροῦμε, λέγεται «ἐφοπλιστὴς» ὁ «φορτωτής», κ' ἔτσι τονὲ γράφουν οἱ φημερίδες μας) γιὰ νὰν τοῦ λευτεροκοινωνήσει μιὰν ὥρ' ἀρχύτερα τὸ βαπόρι του· κι ὁ κάθε φορτωτὴς τὸ πλήρωνε ἀγόγγυστα αὐτὸ τὸ χαράτσι· κ' ἐπειδὴ ἔτυχε προχτὲς ἕνας νἀρνηθεῖ νὰ πληρώσει, γενήκανε ἄγριες σκηνὲς καὶ βγήκανε ὅλα αὐτὰ τὰ βρωμερὰ ἄπλυτα στὰ φόρα μὲ ἐπισημότητα.

Οἱ φορτωτὲς τώρα θυμηθήκανε τὸ Νόμο· τόσον καιρὸ τὸν εἴχανε ξεχάσει καὶ φροντίζανε μὲ παράνομα μέσα νὰ τελιώνουν τὶς δουλίτσες τους. Κι ὅσο κι ἂν σκίζουνται τώρα γιὰ τὸ συφοριασμένο αὐτὸ Νόμο, μπορεῖ νὰν τοὺς πεῖ κανείς, δίκαια κρίνοντας, πὼς δὲ φταίει γιὰ τὸ ἄγριο τσαλαπάτημά του ὁ ὑγειονόμος μοναχά, μὰ φταῖνε ἴσια κι αὐτοὶ— ὅπως φταίει καὶ κάθε πολίτης ποὺ δίνει τὰ μέσα σὲ κάθε ὑπάλληλο νὰ παρανομεῖ.

Μᾶς θυμίζουν κάθε λίγο καὶ λιγάκι τὴν Ἀγγλία. Μὰ στὴν Ἀγγλία, βλογημένοι, τονὲ σέβεται τὸ Νόμο ὁ ὑπάλληλος, γιατὶ πρῶτα πρῶτα τονὲ σέβεται ὁ πολίτης. Καὶ ὑποθέτουμε πὼς στὴν Ἀγγλία κανένας πολίτης δὲ θὰ τολμοῦσε νὰ παρουσιαστεῖ τόσο ἀδιάντροπα, ὅπως ἐδῶ, στὸν Ὑπουργὸ καὶ νὰν τοῦ πεῖ πὼς δωροδόκησε τὰ δεῖνα δημόσιο ὑπάλληλο, γιατὶ ὁ Ὑπουργὸς πρῶτα πρῶτα τὰν κ. πολίτη θἄρπαζε ἀπὸ τὸ σβέρκο καὶ θὰ τὸν παράδινε στὸν Εἰσαγγελέα.

★

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ἀκούσαμε καὶ μιὰ γνώμη ἴσια κι ἀμερόληπτη γιὰ τὸ Ὠδεῖο μας. Ἴσαμε τώρα ὅσοι δικοί μας μιλήσανε γιὰ τὸ μουσικὸ αὐτὸ ἵδρυμα, γιὰ νὰν τὸ παινέσουνε ἢ γιὰ νὰν τὸ κατηγορήσουνε, μιλήσανε ἀπὸ συμφέρο —κι ὄχι πάλι γιὰ τὸ Ὠδεῖο μας, ἀλλὰ γιὰ τὸ διευθυντή του τὸν κ. Νάζο· μ' ἄλλα λόγια, τὸ παινέσανε οἱ φίλοι τοῦ κ. Νάζου καὶ τὸ κατηγορήσανε οἱ ὀχτροὶ τοῦ κ. Νάζου· κι ἀπὸ τὰ παινέματα κι ἀπὸ τὶς κατηγόριες τίποτα θετικὸ δὲν ἔβγαινε καὶ τὸ Ὠδεῖο ἔμενε σὰν κάτι μυστηριώδικο καὶ στοιχειωμένο χτίριο, μαντρωμένο μὲ λογῆς θρύλους, καλοὺς καὶ κακούς, καὶ βυθισμένο σὲ πηχτὸ σκοτάδι.

Νά, ὅμως ποὔρχεται σήμερα ὁ Καλομοίρης μὲ τὴν πλατιά του εἰλικρίνεια καὶ σκορπίζει τοὺς θρύλους καὶ λούζει τὸ Ὠδεῖο μὲ φῶς. Κι ὅταν ὁ Καλομοίρης μᾶς λέει πὼς τὸ Ὠδεῖο μας μπαίνει στὴν ἴδια σειρὰ μὲ τὰ καλύτερα Εὐρωπαϊκὰ Ὠδεῖα καὶ ὁ κ. Νάζος στέκεται στὴν ψηλὴ θέση ποὺ πρέπει νὰ στέκεται ὁ διευθυντὴς ἑνὸς τέτιου Ὠδείου— πρέπει νὰ τὸν πιστέψουμε. Γιατὶ κι ὅσοι δὲν ξέρετε τὸ λεβέντη αὐτόνε τῆς Ἀλήθειας ποὺ λέγεται Καλομοίρης, συλλογιστεῖτε πὼς τοῦ δόθηκε θέση τιμητικιὰ στὸ Ὠδεῖο καὶ δὲν τὴ δέχτηκε, κ' ἔτσι ὅ,τι λέει τὸ λέει ἀπὸ πεποίθηση κι ὄχι γιατὶ δὲν μπῆκε στὸ Ὠδεῖο ἢ γιατὶ ζητάει μὲ κολακεῖες νὰ μπεῖ.

Ὕστερ' ἀπὸ τὸ ἄρθρο τοῦ Καλομοίρη ὁ κ. Νάζος ἔχει κάθε δικαίωμα νὰ περηφανεύεται ποὺ κατώρθωσε, δουλεύοντας ἀκούραστα καὶ τίμια, νὰ δώσει στὴν πατρίδα του ἕνα τόσο τιμημένο μουσικὸ ἵδρυμα.

★

ΚΑΜΕ καλὸ στοῦ διαόλου τὸ χωριό. Αὐτὴ τὴν παροιμία θὰν τὴ θυμήθηκε ἄπειρες φορὲς ὁ κ. Χαροκόπος, καὶ τώρα μάλιστα ποὺ τοῦ ρηχτήκανε μὲ λύσσα μερικὲς Ἀθηναϊκὲς φημερίδες γιατὶ θέλησε νὰ κάμει μὲ δικούς του παράδες ὁ ἄνθρωπος μιὰ ἐπαγγελματικὴ σχολὴ στὴν Ἀθήνα ποὺ νὰ μορφώνουνται σ' αὐτήνε νοικοκυράδες κι ὄχι Μιστριωτόπληκτες Ἀρσακειάδες.

Φέροντας ὁ ἄνθρωπος καλὰ τὸ Ρωμαϊκο καὶ γνωρίζοντας πὼς καμιὰ δουλιὰ δὲν τελιώνει, ἢ γίνεται στραβὴ κι ἀνάποδη, ἂν πέσει στὰ περίφημα χέρια τῶν περίφημοταων «ἁρμοδίων», θέλησε μοναχός του νὰ φροντίσει καὶ νὰ τελιώσει αὐτὴ τὴ δουλιά. Τί φυσικώτερο καὶ τί λογικώτερο ἀπ' αὐτό; Κι ὅμως νά σου, δυὸ τρεῖς φημερίδες τοῦ ρηχτήκανε λυσσασμένα καὶ τὸν εἴπανε φασαρία, ρεκλαματζῆ, ἀνόητο—καὶ μόνο δολοφόνο καὶ κλέφτη δὲν τὸν εἴπανε ἴσαμε τὴν ὥρα.

Μὴ χειρότερα!

★

ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ τῆς Κρήτης ἔγινε ἕνα «Κέντρο Δημοτικιστικὸ» στὴ Λέσχη τοῦ κ. Κοντυλάκη ἀπὸ μορφωμένα καὶ λεβεντόψυχα Κρητικόπουλα. Ἱδρυτές του εἶναι οἱ κ. κ. Στέλιος Χαριτάκης, Γ. Λαμπάκης, Γ. Κοντυλάκης, Γ. Κουρτσάκης, Ι. Λαχηδάκης, Γ. Στεφανίδης, Κ. Μητσοτάκης, Κ. Καλεμικέρης καὶ Χρ. Χριστουλάκης—κι ὁ σκοπός τους φαίνεται ἀπὸ τὶς λίγες αὐτὲς γραμμὲς ποὺ ξεσηκώνουμε ἀπὸ τὸ γράμμα ποὺ μᾶς στείλανε:

— Παιδί μου, σὺ φαίνεται πέφτεις ἄρρωστος, σὰν εἶσαι μοναχὸς μὲ τὴ Μαριὼ κ' ὕστερα γίνεσαι περδίκι.. .σὲ καλό σου!

— Θέλω νὰ πῶ πὼς τὰ μεγαλώνετε τὰ πράματα· μιὰ λιγοθυμιὰ εἴτανε καὶ τίποτ' ἄλλο!

— Μὰ δὲν εἴτανε κι αὐτὸ λίγο, καϋμένε Γιάννη! Ἔχεις δίκιο, θεῖτσα, συμπεραίνω πόσο θὰ τρόμαξες!

— Ἄ μπᾶ! μονάχα ἡ Μαριὼ τρομάζει!

— Μαννούλα, εἶσαι κακιὰ σήμερα γιὰ μένα· καθόλου δὲ σὲ γνωρίζω!—εἶπ' ὁ Γιάννης πειραγμένος καὶ τραβήχτηκε πιὸ πέρα, μὲ κατεβασμένα μοῦτρα.

— Ποῦσαι, κερὰ Στάθαινα, εἶπ' ἡ κυρία Σεβαστὴ χαμογελασμένη, πὲς τῆς κόρης σου νὰ μᾶς φέρῃ αὐγὰ βραστὰ καὶ λίγο γάλα, τίποτις περισσότερο. Στὸ χάλι ποὔμαστε δὲ χρειάζονται ζιαφέτια!

— Μὰ πὼς τὄπαθε, θεῖτσα, τοῦτο; στεναχωρήθηκε τίποτα;

— Ξέρω καὶ γώ, παιδί μου! Εἴμανε μέσα ξαπλωμένη κ' ἤρθ' ἡ Στάθαινα, ὄζω φρενῶ, καὶ μὲ φώναξε· τρέχω, τί νὰ ἰδῶ! τὴν ἀφεντιά του σὲ κακὸ χάλι κ' ἡ Μαριὼ νὰ τόνε τρίβῃ....

— Πάει καλά!....τἀντίθετο, θεῖτσα, θἄτανε πιὸ κακὸ—μουρμούρισ' ὁ Κώστας.

— Τί λές;

— Τίποτις, θεῖτσα....

— Ἔλα, Γιάννη, νὰ πάρῃς τὸ γάλα σου.

Ἡ Μαριὼ ἔφερε ψωμί, αὐγὰ καὶ καφὲ μὲ γάλα. Μάννα καὶ γιὸς κάτσανε νὰ δειπνήσουν καὶ τἄλλα τὰ παιδιὰ μιλούσανε μὲ τοὺς βαρκάρηδες, ξαπλωμένους κεῖ στὴν ἀκρογιαλιὰ σιμά τους. Ὁ Γιάννης ἔπινε τὸ γάλα του ἀνόρεχτα κι ἀφαιρεμένος κοίταζε κατὰ τὸ πέλαγος, πέρα στὸν κάβο τὸν ἀντικρυνό, μὲ τὸ γυριστὸ Φανάρι.

— Πῶς μ' ἀρέσει, βρὲ παιδιά, τοὺς εἶπε, σὰν ἀποδείπνησε, νὰ βλέπω τὸ φῶς τοῦ Φαναριοῦ, ποὺ σὰ νὰ παίζῃ τὸν κρυφτὸ φαίνεται μιὰ καὶ πάλε σβύνει Ὁ Φάρος αὐτὸς ἐκεῖ θἄν' ἀπ' τοὺς καλούς, ἂν κρίνῃ κανεὶς ἀπ' τὴ λάμψη του. Εἶνκι καλήτερος ἀπ' τὸ Περιστέρι, δὲν εἶν' ἔτσι, Ἀράπη;

— Πολὺ καλήτερος! Καὶ τὸ σπίτι πιὸ μ γάλο καὶ τὸ Φανάρι πιὸ δυνατὸ κ' ἡ μεριὰ δὲν ἔχει ταίρι! Τὸ Φανάρι εἶναι χτισμένο σ' ἕνα βράχο ψηλό, στὴν ἄκρη ἄκρη τοῦ Κάβου. Βγαίνει μέσ' στὴ θάλασσα, σὰ νησάκι, ποὺ σμίγει μὲ τὴ στεριὰ μ' ἕνα λαιμὸ στενόμακρο. Τριγύρω τὰ βουνὰ γεμάτα πεῦκα, λουλουδίζει ὁ τόπος ἀπ' τὶς ροδοδάφνες καὶ μοσκομυρίζ' ἀπὸ τὶς μυρσινιές. Σὰν πᾷς παρέκει, κατὰ τὸν Ἅη Νικόλα, βρίσκεις λειβάδια ποὔναι χαρὰ Θεοῦ τὴν ἄνοιξη Κεῖ κοντά, σὲ μιὰ σπηλιά, τρέχει νεράκι κρούσταλλο!

— Εἶναι κοντὰ τὸ ρημοκκλῆσι;

— Μισὴ ὥρ' ἀλάργα, πιὸ μέσα πὸ τὸν Κάβο, στὸ λιμανάκι τῆς Βουλιαγμένης.

— Ἔχουνε καὶ δῶ Βουλιαγμένη;

— Ἔχουνε· φαίνεται σεισμὸς θἄγινε κάποτες καὶ βούλιαξε τὸ βουνό, ὅπως εἴτανε μὲ τὰ σπίτια κάποιου χωριοῦ. Σὰν εἶναι γυαλὶ τὰ νερὰ μπορεῖ κανεὶς καὶ τώρα νὰ ἰδῇ τὰ σπίτια στὸν πάτο· ἔτσι λένε, γὼ δὲν τἄειδα, νὰ πῶ τὴν ἁμαρτία μου!

— Θἄναι γούπατο, ἄσκημο τὸ μέρος!

— Ἄ μπᾶ! Γιὰ φαντάσου, κὺρ Γιάγκο, ἕνα λιμανάκι τριγυρισμένο μὲ ψηλὰ βουνά, καταπράσινα πὸ τὰ πεῦκα ὡς τὴ θάλασσα. Ζερβά, πέντε βήματα πιὸ πάνω, βρίσκεις τὸ ρημοκκλῆσι, κάτ' ἀπὸ πλατάνια θεώρατα. Ὄμορφη μεριά, ὄμορφη! Δὲ σοῦ κάνει ὄρεξη νὰ ξεκολλήσῃς. Στὴ Βουλιαγμένη στήνουνε μαντριά, γιατί, βλέπεις, εἶναι χειμαδιὰ κεῖ πέρα....

— Γιὰ πόση ὥρα μποροῦμε νὰ πᾶμε μὲ τὴ βάρκα στὸ Φανάρι;